

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

Rapport från

**”The future of the Internet Economy”
OECD Ministermöte, Seoul, 16-18 juni 2008**

Av: Stefan Görling, stefan@gorling.se

Bakgrund

Denna rapport innehåller en sammanfattning av mina minnesanteckningar över vad som diskuterades vid det ministerrådsmöte som hölls av OECD i Seoul 17-18 juni 2008. Mitt deltagande finansierades av .SE (Stiftelsen för Internetinfrastruktur), varför delar av denna rapport är skriven utifrån stiftelsens perspektiv.

Rapporten bygger på minnesanteckningar och min uppfattning om vad som sades och övergripande diskuterades. Den ger en sammanfattning med reflektioner som på intet sätt gör anspråk på att vara en fullständig avspeglning av verkligheten. Detta bör hållas i åtanke när rapportens tillförlitlighet bedöms.

Sammanfattning och diskussion

Mötet diskuterade Internet huvudsakligen som en mycket positiv kraft i samhället. Även om konflikterna mellan motstående begrepp som trygghet och öppenhet inte hanterades utan kommer bli en ständig diskussion även framöver när arbetet fortskrider, förefaller mycket av det som diskuterades och beslutades vara rimligt och förnuftigt.

Till skillnad från andra forum, som exempelvis WSIS/IGF, lyste förslag om att ta kontroll över Internet eller behov av att censurera eller stänga huvudsakligen med sin frånvaro. De flesta aktörer var överens om att den öppenhet och konkurrens på alla nivåer som existerar på Internet är det som gör denna plattform så viktig.

Många av de uttalanden som gjordes fick mig instinktivt att dra mig till minnes von Wrights tankar i *Myten om framsteget*. Trots denna allmänt positiva inställning, och ovilja att vilja rucka på de grundstenar som gjort Internet så fantastiskt diskuterades under konferensen ett antal frågeställningar, eller utmaningar.

Flera länder redogjorde övergripande för sina projekt inom e-id och e-förvaltning. Många är stolta över just sitt arbete, det är dock mycket svårt att dra några slutsatser från vilka initiativ som är mer eller mindre lyckade utifrån de övergripande presentationer som hölls, eller hur Sveriges initiativ egentligen förhåller sig till dessa.

Den digitala klyftan var ett ämne som kom upp flera gånger under konferensen, och i allmänhet anser många att det är ett problem som kräver uppmärksamhet. En vanlig diskussion var hur vi ska sprida Internet till den del av befolkningen som ännu inte är ansluten. Det kan handla om bristande teknisk infrastruktur, brist på finansiella medel eller brist på teknik- eller språkkunskaper som försvårar användningen.

Det slutsatser som kan dras ur .SE:s perspektiv är huvudsakligen att det finns stora möjligheter till olika typer av samarbeten både lokalt i Sverige och internationellt.

Det förefaller finnas en förståelse för att Internet förändrar världen, och att det krävs en mjukare reglering för att hantera detta ekosystem. Mötet kännetecknades av en vilja och en förståelse för behovet av att samarbeta med olika typer av intressenter (*stakeholders*) för att kunna hantera de utmaningar man står inför. Alla letar dock efter fungerande forum för detta, inte bara för att diskutera utan även för att få igång aktiva insatser.

De projekt som .SE bedriver inom tillit (exempelvis Antispam-projektet), och för att stimulera användningen av IPv6, borde således kunna spela en viktig roll i dessa trevande försök att etablera icke-traditionella samarbeten. Eftersom stiftelsen idag har goda kontakter både med internetgemenskapen och myndigheter och en möjlighet att aktivt genomföra olika projekt finns en reell möjlighet att göra skillnad.

Dessa två projekt speglar även två andra teman på konferensen. IPv6 fanns på dagordningen, men är inte särskilt omdebatterat. Det är fortfarande en fråga som alla är överens om måste lösas, och att vi ska stimulera till införande. Det finns många organisationer som talar om behovet av införande, på denna konferens kan EU:s målsättning om 25 % spridning 2010, och det slutliga avtalets skrivning om att regeringar bör driva implementering själva och göra vad de kan för att hjälpa andra att uppgradera sina nät. Här finns således en stor möjlighet att göra nytta för .SE genom att arbeta aktivt med frågan, sprida kunskap, mäta implementation, göra utvärderingar etc.

Även det andra .SE-projektet, Pålitlig e-post, med innebörden bl.a. att motverka Spam och andra fenomen som urholkar förtroendet för nätet, ligger helt i linje med det som uppfattas som problematiskt. Förtroende och tillit (*confidence*) var en fråga som fick mer uppmärksamhet än jag förväntat mig. Företag förlorar pengar på att användare inte vågar göra affärer på nätet, myndigheter har problem att införa e-förvaltning och Civil Society är bekymrade över den personliga integriteten och förekomsten av identitetsstölder på nätet. Alla är överens om att frågan måste lösas genom förbättrat samarbete, över både organisatoriska och nationella gränser. Man är också överens om att frågan måste hanteras utan att Internets grundläggande principer (en öppen, neutral och icke-diskriminerande plattform där intelligensen ligger i nätets ändpunkter.)

Upphovsrätten diskuterades däremot avsevärt mycket mindre på konferensen än vad jag hade förväntat mig, men finns ändå tydligt markerad i det slutgiltiga avtalet. Och med tanke på Viviane Redings position, och det kommande franska initiativet i samband med det nya telekommunikationsdirektivet kommer detta att vara en fortsatt högaktuell fråga under 2009. Sannolikt kommer dessa frågor behandlas precis innan Sverige övertar EU-ordförandeskapet och alla dess aktiviteter, inklusive den IETF som .SE står som värd för.

I dagens klimatpanik är det naturligt att denna typ av möten även tar tillfället i akt att se alla aktiviteter ur ett miljöperspektiv, om inte annat i form av retoriska utspel. Visserligen kan nog Internet och ICT i allmänhet bidra till ökad energieffektivitet och minskade utsläpp. Men frågan är om det inte är att börja i fel ände att börja tala om Internet som motmedel mot klimathotet. Mer naturligt vore att skapa incitament så att tekniklösningar efterfrågas för att lösa ett specifikt behov. Generellt talar vi om att *market pull* är mer effektivt än *technology push*. Att lösa problem med tekniska lösningar är ofta bättre än att skapa tekniska lösningar på jakt efter problem.

Innehållsförteckning

BAKGRUND	2
SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION	2
MINNESANTECKNINGAR FRÅN KONFERENSEN	5
16 JUNI 2008 – UÖRMÖTEN MED INTRESSEENTER (STAKEHOLDERS)	5
<i>Öppningssession: Internet Technical Community</i>	5
<i>Session 1: Fueling Creativity – Internet Technical Community</i>	7
<i>Policy Roundtable 2: Benefiting from convergence - net neutrality & innovation and development – Civil Society</i>	9
<i>Session 3: Building Confidence – Internet Technical Community</i>	11
<i>Session 4: Creativity and Innovation – Creative Business Solutions for Economy and Society – Business</i>	12
<i>Policy Roundtable 5: Ensuring privacy and consumer protection and building confidence – Civil Society</i>	13
FÖRSTA KONFERENSDAGEN 17 JUNI 2008	14
<i>Roundtable 1: Improving Economic Performance and Social Welfare</i>	15
<i>Session 2: Benefiting from Convergence</i>	18
<i>Roundtable 3: Promoting Creativity</i>	21
ANDRA KONFERENSDAGEN 18 JUNI 2008	23
<i>Round table 4: Building confidence</i>	23
<i>Round table 5 - A Global Internet Economy</i>	26
<i>Besök på närliggande IPv6-summit konferensen</i>	28
<i>Avslutningsceremoni</i>	28
DEKLARATIONENS INNEHÅLL	30

Minnesanteckningar från konferensen

16 juni 2008 – *Förmöten med intressenter (stakeholders)*

Dagen före ministermötet öppnades hölls olika förmöten och seminarier med de olika intressentgrupper som var med och lämnade bakgrundsmaterial (Civil Society/Organized Labour, Internet Technical Community och Business). Eftersom det bedrevs parallella seminarier vandrade jag bitvis mellan de olika grupperna för att få en övergripande uppfattning om deras olika perspektiv.

Dessa förmöten hade egenskapen av att de olika intressegrupperna försökte betona sina huvudargument för eventuella utomstående lyssnare, av vilka de flesta ännu inte anlät till konferensen. Sessionerna blev därför i viss utsträckning presentationer av vad de flesta i rummet redan visste och instämde i.

Öppningssession: Internet Technical Community¹

I första panelen deltog Bill Graham (ISOC), Lynn St. Amour (ISOC), Hyung Tae Gun (KCC, Korea), Olaf Kolman (IAB), Markus Kummer (IGF).

Bill Graham öppnade mötet och **Huyung Tae Gun** framförde välkomsthälsningar.

Lynn St Amour beskriver hur Internets popularitet till stor del är beroende av den modell som används för att bygga och förvalta nätet, nämligen genom samarbete (*collaboration & co-operation*), bottom up-perspektiv, baserat på öppna standarder som utvecklas öppet och transparent. Och det är just öppenheten som skapar mycket av Internets värde och möjligheter.

Hon betonade att Internet Technical Community (ITC) inte är en organisation, utan att 17 organisationer har samarbetet i detta arbete. Dessa organisationer är löst sammankopplade med ursprung från många platser runt om i världen. De har olika uppgifter och mål, men en gemensam målsättning att leverera nytta genom Internet nu och idag. De har växt organiskt och respekterat varandra, de är inte hierarkiskt organiserade. Denna modell framhölls upprepade gånger från ITC under konferensen. En okonventionell modell för vissa, men en modell som fungerar, och kommer bli mer vanlig eftersom det är en typ av samarbete som underlättas av Internet.

Olaf Kolkman fick uppgiften att övergripande beskriva hur Internet fungerar på några få minuter. I en presentation titulerad *Different players @ Different layers*, beskrev han Internets funktion och inte minst dess uppdelning i olika lager med olika uppgifter, funktioner och aktörer.

Separationen mellan Applikation, IP och nätverksaccess illustrerades med timglasmodellen. Applikationslagret (*Application Layer*) är det som användarna använder, Firefox, Google, Youtube, Bittorrent etc. De som tillhandahåller applikationer kan vara helt separerade från Internet Service Providers. De kan agera oberoende av varandra, och detta gör att nya applikationer växer fram dagligen. Vissa är öppna, andra inte. Vissa är Client-/Server-baserade, andra är byggda på andra modeller. IP är unikt eftersom det gör att användare både kan vara konsument och producent av tjänster.

¹ Presentationer och bakgrundsdokument från Internet Technical Community finns på http://www.isoc.org/pubpolpillar/issues/itc_agenda_20080616.shtml

I botten finns ett nätverkslager (*Network access layer*). Det är detta lager som tillhandahåller pakettransport för IP-paket. Även nätverkslagret består av tusentals aktörer som agerar oberoende av varandra. Internet består av många olika nätverk och teknologier vars enda uppgift är att utbyta IP-paket. Varje enskilt nätverk opererar autonomt, de kan göra vad de vill och ta betalt hur de vill. Det enda de gör tillsammans är att utbyta IP-paket med vissa andra nätverk.

Genom överenskommelser med angränsande nätverk skapas ett trafikutbyte. Det finns dock inget krav på att alla måste ha avtal med alla andra – genom ett kollaborativt beteende (*routing*) lämnas paketen till ett routingsystem som förmedlar dem. Detta sker dynamiskt och nätet kan anpassa sig när något går sönder. Överlämning av trafik sker både via egna direktanslutningar mellan operatörer och mellan gemensamma knutpunkter där flera operatörer ställer sin utrustning och byter trafik.

Vad som betonas är att genom denna uppdelning, där endast det minsta möjliga har definierats gemensamt skapas unika möjligheter. Från applikationsperspektivet är Internet ett monolitiskt moln, det behöver inte veta något om nätet utan enbart känna till vilken slutpunkt som ska kontaktas och få meddelandet levererat. Denna punkt-till-punkt (*end-to-end*) princip möjliggör separation mellan applikation och de tusentals olika nätverken.

Även nätverkslagret blir mer dynamiskt av denna överenskommelse. En internetleverantör behöver bara leverera IP-tjänsten för transport. Nätverket behöver inte modifieras när nya applikationer skapas och nätverket kan modifieras för att tillåta en ny typ av nätverksinfrastruktur utan att det påverkar applikationerna. Nätverkslänkar har ändrats från modem, till trådlösa nätverk och fiberanslutningar, men e-post är fortfarande precis samma applikation, som inte behövde modifieras trots att underliggande teknik flera gånger bytts ut, och löpande förändras.

Den interaktion som sker mellan nätverks- och applikationslagret sker främst genom att nya applikationer driver fram nya kapacitetskrav, och att större nätverkskapacitet skapar möjligheter för nya applikationer. Däremot har historien visat att alla försök att lära applikationer mer om nätverkets underliggande funktion, eller lära nätverket om applikationens behov så här långt varit fruktlösa. Anledningen till att det är svårt är för att det handlar om tusentals autonoma nätverk med minimala gemensamma överenskommelser. Dessutom innebär alla försök tvinga nätverket att känna till applikationerna att vi begränsar innovationsmöjligheterna i applikationslagret.

Både applikationslagret och nätverkslagret är dynamiska, består av många olika aktörer och är konkurrensutsatta. Denna uppbyggnad kontrasteras ofta mot telekommunikationssektorns mer statiska och kretskopplade nät som inte möjliggör för olika aktörer att ta ut svängarna lika fritt med innovationer.

Slutligen redogör **Markus Kummer** (IGF-sekretariatet) lite kring hur multistakeholder-samarbeten har fungerat i WSIS-/IGF-kontexten. Denna förvaltningsmodell representerar ett helt nytt sätt för dessa former av organisationer att arbeta och är på många sätt trevande försök att hitta nya modeller för Global Governance. Det blir en konflikt mellan de modeller som används inom ITC och mellan stater. Kummer anser givetvis att IGF är ett "*major shift in international cooperation*", i och med att olika intressenter deltar på samma nivå. Han betonar att stater fortsätter att vara beslutsfattare men att det måste ske på rätt grunder och att denna typ av mjukare förvaltning därför är viktig.

Session 1: Fueling Creativity – Internet Technical Community

Den andra sessionen leddes av Richard Owens (WIPO). Talare var Dr. Yanghee Choi (Seoul National University), Geoff Huston (APNIC), Daniel Dardaller (W3C), Doug Van Houweling (Internet2).

Owens började med att inleda diskussionen med en beskrivning om hur Internet har utvecklats från teknikforskning till att skapa nya kreativitetsformer, exempelvis användargenererat innehåll (*user created content*).

Dr. Yanghee Choi, forskare inom datorteknik och multimedia argumenterade för att framtida användningsområden och användares nya krav kommer att kräva ett helt nytt Internet. Nuvarande Internet har varit en stor framgång tack vare en kombination av *technology push* respektive *pull*. Som kreativa exempel använde han möjligheten att spela golf i simulator (som tydligen är enormt populärt i Korea) mot varandra när man är på olika platser. Möjligheten att sända tv live från mobiltelefon genom deras nya trådlösa 3G-datanät (Wibro) samt framtidsvisionen av en stad full av sensorer. Utifrån detta resonerade han att vi behöver ett helt nytt Internet (Internet 3.0) som är skalbart även för små sensorer, har garanterade kvalitetsnivåer, låg kostnad och flexibilitet. Det kräver ny arkitektur, ny design, nya protokoll, nya applikationer och nya affärsmodeller.

Föredraget är relativt förvånande på detta sätt eftersom det är mycket få inom ITC som pratar om att konstruera ett nytt nät från grunden, snarare brukar det beskrivas som något som världsfrånvända forskare leker med som "what-if"-projekt. Dr. Choi beskriver det Future Internet Forum (fif.kr) som han arbetar med och argumenterar för att både staten och privata sektorn måste spendera mer på FoU som fokuserar på grundforskning i stora forskningskluster eftersom ingen enskild forskningsgrupp på egen hand kan hantera problemet. Kort sagt blir det ett föredrag som huvudsakligen argumenterar för mer pengar till talarens egen verksamhet.

Geoff Huston ersätter sin kollega Paul Wilson för att tala kring *End-to-End and Innovation*. Geoff är en karismatisk talare, som älskar att förklara varför Internets modell är bra, och varför den traditionella telekombranschen är idioti. Hans poäng i denna presentation är att om vi går tillbaka 15 år fanns väldigt få av de tjänster som är populära idag. Google, Flickr, Youtube etc. (*Where was all the fun?*). Vad är det då som har ändrats sedan dess på tekniknivå? – Inget. Allt detta har hänt utan att nätverket har ändrats, och att detta innebär *a fundamental assault on telecommunication as we knew it for centuries*. Det faktum att IP är dumt, och att all intelligens ligger i ändarna och inte i mitten skapar unika möjligheter till utveckling och förnyelse.

Han gör en intressant poäng av att Internet inte längre bara utmanar telekombranschens begrepp (när telefoni blir en applikation), utan nu även börjar utmana datorbranschens grundläggande begrepp. Vad information är, var "datan" är lagras, vad en "computing resource" är förändras genom nya virtuella datorkrafttjänster som Amazon S3, Google m.fl.

Presentationen avslutas med ännu ett konstaterande om att plattformen måste behållas neutral, öppen och icke-diskriminerande för att möjliggöra innovation och kreativitet.

Daniel Dardaller från organisationen W3C som arbetar med att ta fram Internetstandarder relaterade till "webben" beskrev den lilla organisationen med många frivilliga deltagare. Han betonade att de standarder vi har för "webben" inte enbart är för en enda applikation, utan även skapar en infrastruktur genom att de tekniker de specificerat används för att möjliggöra många olika typer av applikationer.

Han anser att frågan om öppna standarder blir allt mer viktig och att patentpolicyer och licensvillkor blir en allt mer infekterad och problematisk fråga som måste hanteras. Han anser vidare att standarder måste vara gratis för att inte skapa begränsningar, exempelvis för individer som vill bygga nya applikationer. Hans poäng är att alla former av inläsningar i patent och licenser för att använda standarder gör det svårare för den typ av gräsrotsinnovationer som varit ursprunget till många av de applikationer vi använder idag.

Ett kommande område för standardiseringsarbetet inom W3C tror han kommer att bli nya system för informationshantering (*data management*). Genom att använda applikationer som Facebook och andra Web 2.0-applikationer lämnar vi ifrån oss mycket information, och det saknas bra standarder för att vi individer själva ska kunna utöva kontroll över hur denna information används.

Doug van Houweling presenterade Internet2 och diskuterade hur *research and education networks* (RENs) bidrar till innovation. Internet2 är ett forskningsnät som idag täcker 200 universitet i USA. (I Sverige anser sig SUNET ha motsvarande roll). Denna typ av nät möjliggör forskning som annars inte skulle vara möjlig, ett vanligt exempel är det GRID-system som CERN använder (eller snarare ska använda) för att analysera all data som genereras av deras nya partikelaccelerator. I USA har man även dopplerradarsystem för väderberäkningar som använder systemet, och de satsar nu på ett Public Health-projekt för att kunna ha läkare som ställer diagnoser på distans, som även försöker utnyttja det här nätet.

Van Houweling anser att dessa universitetsnät växelverkar med utvecklingen av Internet kommersiellt. Universiteten skapade första generationens internet innan kommersiella aktörer var intresserade att satsa. Näten har sedan växt parallellt, och är fortfarande viktiga eftersom REN har mycket annorlunda krav jämfört med kommersiell Internetanvändning. Han anser att OECD bör spela en roll för att stimulera till ytterligare satsningar på denna typ av nät. Bland annat behövs stöd för att kopplaa samman dessa nät mellan olika nationer.

Slutligen sammanfattade **Bill Graham** vad som sagts och konstaterade att alla dessa presentationer stödjer det förslag på rekommendationer som man arbetat fram², där man bland annat uppmanar medlemsstater att:

- Stödja forskningsprogram och infrastruktursatsningar.
- Utveckla kompetens, speciellt i utvecklingsländer.
- Främja tillgång till internet.
- Främja privat sektors investeringar och innovation.
- Motverka statliga restriktioner som hämmar innovation på internet.
- Stimulera till innovation genom att förespråka användning av standarder som låter alla medborgare att delta i diskussioner (öppna standarder).

² Hela dokumentet finns tillgängligt på <http://www.isoc.org/pubpolpillar/docs/oecd-technical-community-memorandum.pdf>

Policy Roundtable 2: Benefiting from convergence - net neutrality & innovation and development – Civil Society³

Eric Breousseau, professor i ekonomi från Paris University X fick i uppgift att presentera frågeställningar kring nätverksneutralitet. Hans något förvirrade presentation framhävde att nätverksneutralitet är ett begrepp som används med många olika betydelser⁴.

Presentationen var något akademisk, och förvirrande framställd men hans huvudbudskap var att det blir en mer komplicerad värld för regulatorer. Vi kan inte sätta upp enkla regler, och hantera ett monopol. I stället hanterar man i större utsträckning konflikter mellan olika marknadsaktörer och intressenter. Det blir mindre bestämt och mer samordna och skapa forum för olika personer. Istället för tydlig reglering måste vi skapa en form av evolverande kompromiss, vilket kräver nya arbetssätt med öppna forum och incitament även för svagare aktörer att delta.

William Drake försökte reda ut frågan kring *Next Generation Networks* (NGN) och vad konvergenstanken betyder för samhällsintresset. Han påpekar att NGN i stor utsträckning även detta är ett diffust fenomen och lika diffust är vad det kommer att innebära i praktiken, utöver att det är någon form av nätverk som hanterar olika applikationer (telefoni, video, och andra tjänster) baserat på IP-telefoni.

För en användare är det dock inte särskilt intressant med NGN, denne efterfrågar utveckling av Internet som det är idag och behöver ingen ny infrastruktur. Han jämförde hela NGN-rörelsen med tanken om ISDN. För telekombranschen bar ISDN en vision för en integrerad plattform för samtal och data som ersätter allt, men utanför branschen uppfattades det huvudsakligen negativt, som någonting användarna inte behövde.

Givet hans konsumentperspektiv lyfte han fram en aspekt kring NGN som jag uppfattar förtjänar större uppmärksamhet och eftertänksamhet. Konvergens i form av NGN innebär att mer makt koncentreras hos färre aktörer. En mer komplex infrastruktur innebär högre inträdesbarriärer och större risk för olika former av korssubventionering och konkurrensbegränsningar. Han förde även fram kritik mot att arbetet med att ta fram NGN-standarder inte är tillräckligt transparent, det är diskussioner som drivs utanför multi-stakeholderforum och dess policyaspekter diskuteras inte på en öppen arena.

Han visade genom denna diskussion att NGN-diskussionerna kan vara viktiga att följa närmare eftersom det i mångt och mycket inte bara är en fråga om kampen mellan ”telekomtänkande och internettänkande”, utan även handlar om införande av ett system som kan få konkurrensbegränsande effekter.

Slutligen konstaterade han att diskussionen om nätverksneutralitet idag förs på lokal nivå, men att det kanske borde föras på mer global nivå. Man kunde tro att IGF skulle diskutera det, men det saknas än så länge ett forum för det. ITU diskuterar det inte vad han ser, men ITU är inte heller öppen för civil society och inte så intresserade.

³ Många av de presentationer Civil Society höll på måndagen finns tillgänglig på <http://thepublicvoice.org/events/seoul08/>. Där finns även det läsvärda bakgrundspapper som de satt samman samt deras slutliga rekommendationer till mötet.

⁴ Se <http://www.teldok.se/seminarier/natverksneutralitet/presentationer> för en längre diskussion kring nätverksneutralitetsfrågan.

I Japan har man nyligen lagstiftat om nätverksneutralitet och **Adam Peake** redogjorde mer konkret för hur det genomförts. Japan är idag mycket framstående vad gäller bredbandsanslutningar. Mängden DSL-anslutningar minskar och antalet fiberanslutningar (FTTH) passerar antalet DSL-anslutningar i mitten av 2008.

I Japan har man infört en open access-reglering för att även konkurrensutsätta fiberanslutningar medan vi i Sverige huvudsakligen har fokuserat våra regulatoriska åtgärder på kopparnätet. Detta har lett till att man fått en stor fibermarknad, men har även lett till att vissa aktörer har fått en stor marknadsandel och blivit dominerande aktörer. NTT har idag 70% av FTTH-marknaden.

Därför infördes *Network Neutrality Principles* i november 2007 som ett tillägg till deras *New Competition Policy Program 2010*. Denna reglering konstaterar att IP ska finnas tillgängligt, fungera punkt-till-punkt, tillhandahållas jämställt (*in equality with*) telekommunikation och plattformslager till ett rimligt pris. Som en följd av detta har man även tagit fram riktlinjer för hur Internetoperatörer får prioritera internettrafik, vilket slogs fast i *Guidelines on Packet Shaping*, i maj 2008.

Eung-Hwi Chun (PeaceNet), talade lite om situationen i Korea när det gäller nätverksneutralitet. Han betonade aspekten av nätverksneutralitet som handlar om yttrandefrihet och var orolig för att Internet utsätts för två starka krafter som båda vill påverka innehåll på internet nämligen marknadskrafter och politiska krafter. Han anser att information ska finnas tillgänglig utan diskriminering och att användaren själv ska få välja utan inflytande av dessa krafter.

Keith Besgrove (DCITA, Australiens bredbandsregulatoriska myndighet) beskrev hur de allt mer komplexa konvergerade tjänsterna skapade problem för konsumenterna. Med dålig, och ofta partiell information var det svårt att jämföra och köpa denna typ av tjänster.

Regulatoriskt har Australien haft utmaningar eftersom deras regler kring exempelvis broadcasting har blivit problematiska, eftersom man har reglerat olika tekniker på olika sätt. En vertikal reglering som dessutom på många områden blir allt mer problematisk i takt med att olika tekniker konvergerar. Dessutom är det svårt att reglera saker som nätverksneutralitet när omvärlden ständigt ändras, han anser att det är svårt att hitta rätt forum att diskutera dessa saker så att det sker tillräckligt snabbt, men ändå har någon verkan (*impact*).

Han lyfte även fram det allt större problemet med användares minskade förtroende för Internet. 20 % av Internetanvändare i Australien handlar inte online på grund av (upplevda) säkerhetsproblem. De uppfattar egentligen inte problemet som ett tekniskt problem, utan snare problem som uppstår av ett urholkat förtroende. Han anser att OECD bör arbeta mer aktivt med förtroendeproblem skapade av spam, phishing, malware etc.

Slutligen presenterade **Fouad Bajwa** (Gerry Morgan Foundation) hur de genom att ta fram billiga datorer försöker ansluta nästa 1 miljard människor till Internet. Han anser att globaliseringen har skapat en demokratisering av finans, teknologi och kommunikation som gör att idéer kan flöda mellan olika länder gränslöst. Samtidigt vill företag förstärka internationell lag för att bevara sina monopol. Utifrån hans perspektiv är öppenhet den enskilda faktor som gör att de kommer att kunna leverera ICT till nästa 1 miljard människor och anser därför att det är en princip som måste förespråkas ytterligare.

Sammanfattningsvis konstaterades att frågan om nätverksneutralitet är, och kommer att bli allt mer viktig och att det inte är något som marknaden själv kommer att kunna leverera utan det

måste hanteras regulatoriskt. De utmaningar vi står inför kräver nya modeller för policyhantering som möjliggör samarbeten mellan olika intressenter.

Session 3: Building Confidence – Internet Technical Community

Janis Karklins (Ambassadör från Lettland, ordförande i GAC vid ICANN) inledde med att förklara att ”In internet we trust”, men endast så länge fördelarna är större än kostnaderna. Vi har många utmaningar framför oss, virus är ett aktuellt problem, utvecklingen mot Web 2.0 innebär nya problem vad gäller frågor om personlig integritet (privacy). Trots denna inledning behandlade huvuddelen av de presentationer som ITC höll inom detta ämne robusthet i de tekniska systemen.

John Klensin (Konsult) valde att presentera Internet i ett historiskt perspektiv för att ge oss en bakgrund till hur vi ska lösa problem framöver. Han betonade att det är extremt sällan som Internet har ”gått sönder”. Däremot har vissa lokala internetoperatörer ibland problem med sina nät, men Internet som helhet har varit nästan oväntat robust genom sin historia.

Han anser att Internet ofta betraktas som otillförlitligt eftersom man använder fel sätt att utvärdera dess tillförlitlighet. Om vi använder samma metoder som har använts för telefonsystem ges en felaktig bild och vi kommer att införa standarder som enbart leder till problem.

Teknikerns åsikt kring brottslighet på nätet är att det inte är tekniken som skapar problem, utan att tekniken är neutral och brottslingar kan använda Internet på samma sätt som de kan använda penna och papper. Detta bör inte tekniken lastas för. Även Klensin anförde starkt detta argument i sin presentation och framhävde att det inte är tekniska lösningar som behövs, utan polisiära insatser som straffar brottslingar (*”Criminal adaption technology does not make the technology bad, this should not lower the basic confidence.”*).

Tekniska lösningar kan visserligen assistera, men lösningen ligger inte i tekniken utan genom samarbete. Spam är bara samma gamla problem som vi har i brevlådan, inget som borde minska vårt förtroende för nätet. Även om vi skulle försöka bygga idiotsäkra system kan vi inte räkna med att de ska kunna användas av någon som är en fullständig idiot. Vissa handlingar kräver informerade användares beslut med kunskap om risk och konsekvenser. Teknik kan informera men inte förväntas besluta åt användaren. Vi bör därför undvika tekniklösningar som minskar robusthet, begränsar innovation och reducerar förtroende.

Detta kan med andra ord beskrivas som en relativt klassisk teknokratisk argumentation kring detta problem. Slutligen konstaterade han att själva införandet av ny teknik är ett problem, tekniska standarder har tagits fram för att förbättra några av de saker vi anser vara problematiska, men vi har aldrig lyckats få folk att använda dem.

Även **Bill Woodcock** från Packet Clearinghouse tog en infrastrukturansats till ämnet. Han framhävde problemet med att många länder saknar knutpunkter för Internettrafik inom landet och därmed är helt beroende av att förbindelser med utlandet fungerar för att även trafiken inom landet ska fungera. Idag saknar 111 länder knutpunkter, trots att dessa i de flesta fall har mycket snabb ekonomisk återbetalningstid. Ett annat problem med detta är att domännamnservrar ibland saknas inom landet, även för de egna landsdomänerna, vilket gör att dessa inte går att nå om länken till omvärlden brister. Dessa bör placeras i anslutning till knutpunkterna. I Sverige har

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

vi dock sedan länge ett väl etablerat system för knutpunkter och DNS-drift för .se-domäner varför detta inte är något akut problem för oss.

Marc Rothenberg (Epic.org) diskuterade *Evolving Notions of Privacy*, från ett konsumentperspektiv. Han konstaterade att den snabba utvecklingen innebar många nya utmaningar i form av spam, phishing, identitetsstöld, och annat, men även att det skapades nya möjligheter för ökad personlig integritet genom tekniska system för kryptografi, anonymitet, bättre identitetshantering etc. Han redogjorde även för OECD:s arbetsgrupp kring frågor om *privacy*.

Jennifer Stoddart är Privacy Commissioner i Kanada och diskuterade vilka utmaningar Internet ställer på deras regelverk för hantering av personuppgifter. Hon ser Internet som enormt möjlighetsskapande, hon har en egen blogg och de har lanserat en webbplats för att informera unga om privacyfrågor (youthprivacy.ca).

Samtidigt är det en enorm utmaning, Internet är även en ideal grogrund för bedrägerier. Kreditkortsnummer och annan information kan köpas online och förtroende (*trust and confidence*) urvattnas. Mycket i vår integritetslagstiftning kan behöva omarbetas i och med Web 2.0, som exempel nämner hon Google Street View där de har krävt att ansikten suddas ut. Dessutom måste vi få till stånd fler icke-traditionella samarbeten, med exempelvis olika anti spam-organisationer. OECD har även börjat jobba på ett initiativ för bättre integritetsskydd över gränserna och nyligen släppt rekommendationer kring detta⁵.

Session 4: Creativity and Innovation – Creative Business Solutions for Economy and Society – Business

Affärsforumet har klart fler deltagare än de övriga intressentgrupperna, uppskattningsvis dubbelt så många deltagare som Civil Society eller ITC.

Här diskuteras att nätverksneutralitet är viktig för att skapa bra konkurrens mellan e-företag. Däremot är man tveksam till för tung integritetslagstiftning, vilket kan leda till problem att leverera relevant (anpassat) innehåll till användarna. De måste få skicka tillbaka information för att kunna leverera relevant information. Man tror att marknadsmekanismerna kommer att straffa dåliga företag och belöna bra varför det inte behövs mycket reglering.

Michael Gill (CEO Fairfax Business Media) lyfter fram bristen på förtroende som ett stort problem eftersom det begränsar affärspotentialen. Det finns idag många affärsmöjligheter som skulle kunna genomföras, men som inte fungerar eftersom kunderna inte vågar förlita sig på Internet.

Mozelle Thompson (Styrelsemedlem Facebook, ordf. OECD Trust Comittee) redogör för hur kommunikationen gradvis ändras från att vara vertikal (top-down eller bottom-up) till att i allt större utsträckning ske horisontellt (mellan jämbördiga parter). OECD presenterade 2003 ”Cross border fraud guidelines”, dessa är fortfarande viktiga, men världen de agerar i har ändrats, beroende både på hur folk agerar med teknik, men också vad vi tror att man kan göra med teknik. Det viktiga med exempelvis betalningssystem är inte främst säkerheten i transaktionen, utan hur konsumenterna uppfattar i den. Även här anser många att marknaden måste få bestämma

⁵ <http://www.oecd.org/dataoecd/43/28/38770483.pdf>

vilka system som ska vara bra och inte, och att marknadsregleringar huvudsakligen tillför komplikationer.

Policy Roundtable 5: Ensuring privacy and consumer protection and building confidence – Civil Society

Även inom Civil Society diskuterades förtroendefrågan och hur vi ska öka förtroendet för Internet. **Philippa Lawson** (Canadian Internet Policy and Public Interest Clinic, Kanada) inledde och modererade diskussionen.

Masao Horibe (professor emeritus Hitotsubashi University) efterfrågade ”fair commercial practices”, främst för riktad annonsering online. Han påpekade att OECD:s privacyguidelines i år blir 28 år gamla och att det börjar bli dags att ta fram nya. (Andra påpekade under konferensen att det var en mindre bra idé att börja ändra i dessa eftersom de antagligen skulle bli mer urvattnade om de skrevs idag).

Michael Niebel (Head of Unit Directory at General for the Information Society and the Media, EU) påpekade att problem med spam, malware, etc. kräver samarbete för gemensam bekämpning. Han påpekade att vi i EU har en god lagstiftning, men behöver bättre tillämpning av den. Som ett positivt exempel framhävde han att man i Holland har fällt tre företag för installation av spionprogram. Han förespråkar införandet av *breach notifications* som kräver att personer ska ha rätt att informeras om vilka åtgärder som görs för att se till att information inte läcker, och måste informeras om det ändå inträffar. Bättre digitala identiteter kan leda till viss förbättring, men är ett tveeggat svärd eftersom det även kan leda till identitetsstöld. Han passar även på att hänvisa till EU-projekten för identiteter (Stork-projektet) och deras RFID-program.

Professor **Jerry Kang** (UCLA Law School) höll ett intressant föredrag kring personlig integritet. Han anser att vi bör diskutera ämnet utifrån fyra väldigt pragmatiska frågor.

- Initial entitlement – När information skapas i gränssnittet mellan individen och ett företag. Vem äger informationen? Om individen äger den är det jag som kontrollerar det faktum att jag köpt en bok från Amazon och dessa får inte använda den utan mitt tillstånd.
- Fortifying the individual - Om du ger informationen till en individ låter vi ofta individen få rätten att bestämma vad som ska göras med den. Men individen har inte kunskap och information nog att ta informerade beslut - varför vi lagstiftningsmässigt begränsar individens användande.
- Societal override – Individuella preferenser för hur information ska hanteras kan inte alltid respekteras (t.ex. ”first amendment”), ibland behöver vi därför inskränka rätten till personlig integritet. Supportive legal apparatus - Det räcker inte med att säga att "du äger informationen, gör vad du vill", det behövs en apparat som hjälper användaren, privacy advisory board, konsumentverk etc.

Kim Eun Gui från Korea Cyber University ansåg att vi behöver en starkare lagstiftning som också kan tillämpas. Internets globala utsträckning gör det svårare att tillämpa (*enforce*) lagarna. Ett annat problem är att konsumenter har svårt att verifiera kvaliteten av varor och tjänster som marknadsförs och avgöra hur seriös återförsäljaren är. Han anser att Korea måste ändra sina lagar och regleringar för att bättre följa de bra rekommendationer som OECD har tagit fram.

Sist talade **Nigel Waters** (Australia Privacy Foundation). Hans huvudpoäng var att god personlig integritet aldrig har uppstått genom självreglering och fungerande marknader, varför vi är beroende av en effektiv reglering. Däremot vill han inte öppna upp för en ny OECD-diskussion

eftersom riktlinjerna från 1980 är så pass generellt skrivna att de fortfarande fungerar, och med tanke på terrorism och sådant så är det stor risk att nya riktlinjer blir mer urvattnade. Däremot måste vi arbeta vidare för mer effektiva mekanismer för tvistlösning (*dispute resolutions*), speciellt över gränser.

Första konferensdagen 17 juni 2008

Konferensen inleddes med en öppningsceremoni full av tacktal, gratulationer och välkomsttal följt av rapportering från gårdagens stakeholder-möten.

En av inledningstalarna var **Viviane Reding** som bland annat pratade om vikten av att bevaka frågan om nätverksneutralitet, inte genom att överreglera men samtidigt motverka aktörer som försöker skapa spärrar. Hon beskrev även hur Internet blivit något som inte bara berör datoranvändandet, utan att problem, som vi såg i Estland, snabbt kan spridas till andra sektorer som bank och finans. Därför behövs ett bredare arbete kring kritisk infrastruktur, varför EU lanserar sitt CIIP-program år 2009.

Hon pratade kort men något ostrukturerat om EU:s RFID-projekt, samtidigt som hon framställde EU som en stor framgång och att EU gemensamt hade valt standarden DVB-H för mobil-tv.

Desto tydligare var hon dock kring kampen mot piratkopiering och behovet av att försvara upphovsrätten och välkomnade den skrivning som finns i slutdeklarationen som betonar vikten v att garantera en stabil och effektiv upphovsrättslig reglering.

Även om diskussionen om IPv6 innehöll felsägningen att e-postadresserna tar slut inom tre år berättade hon om att EU har som målsättning att 25 % av Internetanvändarna ska ha stöd för IPv6 år 2010 och att man planerar att arbeta aktivt för att nå detta⁶.

Hon pratade även kring EU:s forskningsinsatser, eftersom Internet inte var designat för 100 Mbit/s måste det designas om. EU satsar 300 miljoner Euro fram tills 2010 på forskning kring detta, bland annat kring 3D-Internet (vilket sannolikt ska tolkas som 3D-tv via Internet).

Japanen **Masashi Naano** pratade om IT som lösning på klimatproblematiken och föreslog ett avancerat system med omvända utsläppsrätter för energibesparingar.

Kevin J. Martin från FCC beskrev hur de har försökt skapa en stabil marknad som balanserar innovation och investeringar. Han anser att varje land måste ta lokala beslut om bredbandsmarknaden. Den lärdom han vill förmedla är att marknaden och konkurrens har fungerat bättre än reglering och man kommer att fortsätta att försöka sitt arbete på detta.

Ett sätt på vilket de har stimulerat konkurrensen är att upphäva många av de exklusivitetskontrakt som funnits och gett ett visst företag ensamrätt att leverera tv, telefoni och Internet till en specifik fastighet. Nästa gång de auktionerar ut ett frekvensutrymme vill de försöka att kräva gratis (men kapacitetsbegränsad) anslutning för att motverka den digitala klyftan.

⁶ Planen finns på

http://www.ipv6.eu/admin/bildbank/uploads/Documents/Commision/COM_.pdf

En annan intressant talare under öppningsceremonin var **Josh Silverman** (CEO Skype). Han hävdade att tre sanningar gäller för kommunikation:

1. Information vill alltid spridas
2. Det sker genom löpande, disruptiva innovationer.
3. Användaren vinner alltid.

Därför är reglering omöjlig eftersom det som förändrar är disruptivt. Vi måste därför försöka reglera horisontellt istället för vertikalt, att försöka etablera en fungerande fri marknad och gott konsumentskydd.

De olika stakeholdergrupperna beskrev sina memorandum. Lynn St. Amor (ISOC) framförde huvudbudskapet att nätet måste behållas fritt, öppet och med en balanserad upphovsrätt. Marc Rotenberg (EPIC) redogjorde för Civil Societys åsikter som tryckte hårt på konsumentens tilltro, säkerhet och identitetsstöder. Dessutom framhävde han projekt för nätverksneutralitet, yttrandefrihet och tillgång till information (A2K).

Roland Schneider (TUAC, de fackliga organisationerna) förklarade att världen inte blir bättre av *technology-push*, inte heller genom kreativ destruktion. Därför behöver vi *mission based policies*. Han efterfrågar en mer rättvis globaliseringsprocess, inte genom protektionism men genom omskolning och utbildning av de som blir av med sina jobb. Dessutom måste kopplingen mellan teknisk förändring och organisatorisk förändring diskuteras mer, vilka effekter tekniken får för arbetare och organisation.

Slutligen talade BIAC om att statens uppgift är att ta bort hinder och främja konkurrens. BIAC behöver balanserade IP-rättigheter och en stabil och robust infrastruktur.

Roundtable 1: Improving Economic Performance and Social Welfare

Chair: Eric Besson, Moderator: Pier Carlo Padoan

José Maria Alvarez-Pallete Lopez (Telefonica) berättade att de investerar stora summor pengar i infrastruktur, och att de har beräknat att varje krona de investerar i Internet har en återbetalningseffekt på 1.3-1.4 kr, vilket leder till en positiv tillväxtspiral.

Richard Dicerni (Ministry of industry, Kanada) anser att de nästkommande år måste titta på policy för personlig integritet. För att kunna maximera nyttan av Internet måste vi reda ut hur samhället i stort påverkas av det utbredda Internet och vilka utmaningar det innebär.

Mr. Habib SY (Infrastrukturminister, Senegal) redogjorde för de problem de har med att sprida Internet. Trots aktivt arbete i Senegal har man endast 6 % internetpenetration och han ser en rad problem som de måste få hjälp med:

- Tillgång till anslutningar med hög kapacitet, inte bara nationellt utan även internationellt, till priser som är anpassade till deras köpkraft.
- Terminaler som motsvarar användarnas krav.
- Sänkta kostnader, vilket betyder en kostnadsomfördelning från rika till fattiga länder.
- Utbildning, speciellt för studenter men även tekniska experter. Varför de har en vision om en student en dator, en lärare en dator, det bygger kunskap för framtiden.
- Bristen på läskunnighet, Internet fungerar huvudsakligen på engelska, vilket är ett problem för dem, men experter jobbar på det och det görs framsteg.

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

- Oljepriset gör att det är dyrt med el. De har ambitionen att ha 14 000 byar med strömförsörjning år 2010, men oljekostnaderna skapar problem.

Allt detta representerar både kostnader och saker som behöver implementeras. Han efterfrågar ett legalt ramverk som stimulerar investeringar i ICT. Som tillåter även de fattigaste delarna att vara med i digitaliseringen. Han förespråkar även digital solidaritet, ett koncept som de initierat och idag har parlamentet tagit fram lagstiftning som pratar om en 2%-ig skatt för att finansiera en digital solidaritetsfond i Senegal.

De behöver även adressera säkerhetsproblem både vad gäller säkerhet och robusthet i infrastrukturen. I november arrangeras i Senegal en afrikansk konferens om CyberSecurity.

De bygger också vad de kallar *University of the Future* med videoföreläsningar från amerikanska och europeiska universitet för att få samma kvalitet i utbildningen som västerländska toppuniversitet kan erbjuda.

Ytterligare en politiker (från Belgien) visar ett tre år gammalt omslag från *The Economist* med titeln *How the Internet killed the phone business* och talar inledande om Schumpeters begrepp Creative Destruction.

Belgien är ett konservativt land, där man till exempel inte får ha en butik öppen på en söndag, där utförsäljningar regleras i lag och begränsas till två tillfällen per år. Allt detta utmanas och förändras av Internet. Politikerns möjlighet till reglering begränsas och det enda politiker kan göra är att försöka motverka monopol och duopol (bredband i Belgien har varit ett duopol) genom att främja konkurrens. Hans övergripande budskap är att det aldrig är bra att reglera för att skydda, utan att man måste reglera för att öppna upp så mycket som möjligt.

I Belgien har man infört ett elektroniskt identitetskort som idag finns i 80 % av alla belgiska plånböcker. Han anser att detta kort bör ta över andra korts uppgifter även om han förstår att integritetsförespråkare har invändningar mot detta. Han ser en framtid med e-röstning och vill hellre tala om you-government (som i youtube) snare än ett e-government.

Han nämner även i samband med en fråga att han räknat ut att 6 000 (av totalt 30 000) av de anställda i den belgiska administrationen inte gör något vettigt, utan enbart öppnar kuvert och matar in i datorn, något som borde kunna effektiviseras bort.

Helena Bambasova (Deputy minister of foreign affairs, Tjeckien) berättar om deras e-förvaltningsprojekt. På den övergripande beskrivningen är det svårt att avgöra om det är en intressant förebild eller inte, men deras övergripande slogan är intressant *"Let's make the data move around, not the people."* Något som ligger i linje med Sveriges rådande handlingsplan för eFörvaltning.

Även **Liv-Signe Navarsete** (Transport och kommunikationsminister, Norge) berättar om initiativ för e-förvaltning. I Norge har man bland annat en statsportal för alla samhällstjänster. Man kommer även att presentera en handlingsplan (*action-plan for business*) som förordar en övergång till elektronisk kommunikation med myndigheter för att spara pengar. Norge tror inte att marknaden kommer att kunna lösa den digitala klyftan varför politiska initiativ krävs för att föra in resten av världen i Internetsamhället.

Japanen **Katsuaki Watanabe** (Co-chairman of committee on information and telecommunication, CEO Toyota Motor Corporation) valde som många andra japanska talare att

betona miljöfrågorna, och i viss mån de åldersrelaterade problem Japan har med sin demografi och befolkningspyramid. Han berättar om deras projekt med ett intelligent transportsystem (ITS) för att minska antalet olyckor och köer. Tanken är att bilarna ska kunna kommunicera med varandra och meddela information om köer och liknande och därmed minska oljeförbrukning och förbättra miljön. Japan försöker även effektivisera rutiner och processer genom e-förvaltning, och lära sig av Sydkorea som de anser vara ledande inom området. Idag kan 95 % av alla ansökningar lämnas digitalt, men eftersom myndigheter i liten utsträckning utbyter information med varandra blir det krångligt och används i liten utsträckning.

Sist ut är den nästan legendariske **Lawrence Lessig**. Han håller ett provokativt, men mycket intressant anförande kring hur vi hanterar upphovsrätten idag. Han anser vi bör vara mycket ödmjuka när vi närmar oss detta område, och inse att ingen över 22 har någon förståelse, god nog att kunna reglera den här världen på något vettigt sätt. Barnen kan det, men inte vi.

Det är inte bara för att vi inte spenderar hela dagarna med att använda den, utan även eftersom vi utbildades med en uppsättning idéer och argument som var annorlunda än de vi har idag. Vi lärde oss om *the tragedy of the commons*, men våra barn lär sig *the tragedy of the anti-commons*. Dvs. att vi lärt oss att kollektiv egendom leder till många problem som löses genom individuellt ägande⁷, medan dagens ungdom upplever hur privat ägande av immateriella varor leder till ett stort underutnyttjande av dessa⁸. Han menar att vi behöver förstå att vi inte förstår tillräckligt.

Problemet är att även om vi inte förstår nog, har vi en plikt att ta hand om problemet. Vi kan inte vänta på våra barn. Detta måste dock göras på ett förnuftigt sätt. Risken är att när man närmar sig problem som man inte förstår, så lyssnar man på de personer som man är mest bekant med, och inte på folk som man inte känner alls. Detta leder till att vi inte pratar med ”geeks” som egentligen har mest att erbjuda, utan man pratar med de som man har spenderat hela livet med att prata med, som storföretag, infrastruktur företag, televerk, postverk och stora mediaföretag.

Dessa perspektiv är man mycket bekant med. I stället för att lyssna på de som inte vet bör man lyssna på de som vet, de som kan internetinfrastrukturen. Inte de som vill skydda sin egen infrastruktur genom att hämma innovationen. Bara för att de talar ett språk som vi förstår, riskerar vi att reglera på ett sätt som blir fel. Så ödmjukhet och *recognition principles* är viktigt.

Han avslutar med att definiera tre punkter som han anser är viktiga att ta med sig:

1. Internet är infrastruktur på samma sätt som elektricitet. Det är inte bara kommersiell affärsverksamhet utan tjänar samhället och kulturen. Vi kan inte bara fokusera på den kommersiella aspekten.
2. Denna infrastruktur måste skapas för att bevara neutralitet, så att innovation maximeras. Vi måste se till att ingen kan hindra någon annan att uttrycka sig.
3. Copyright. Han tror att copyright är viktigt, men eftersom kriget formuleras som en 1900-tals frågeställning istället för en 2000-talsfrågeställning, som ett resultat av dålig policy, vänder sig folk nu istället emot copyright som helhet.

I samband med detta konstateras även (dock inte av Lessig) att frågan huruvida Internet ska betraktas som en rättighet kommer att diskuteras under Frankrikes EU-ordförandeskap som en del i det nya telekommunikationsdirektivet.

⁷ Se http://sv.wikipedia.org/wiki/Allm%C3%A4nnningens_dilemma

⁸ http://en.wikipedia.org/wiki/Tragedy_of_the_anticommons

Session 2: Benefiting from Convergence

Den andra sessionen måste betraktas som den mest spretiga. Den som tror sig ha någon form av uppfattning om vad konvergens handlar om blev ständigt förvånad när de olika talarna alla tolkade begreppet på helt olika sätt.

Jørgen Abild Andersen (NITA, Danmark) inledde med att tala om behovet att se till att dagens lagstiftning, exempelvis data protection-lagstiftning inte har blivit så föråldrad att den hindrar dagens affärsverksamhet (vilket man kan tycka är ett av syftena med en sådan lagstiftning, att förbjuda vissa former av affärsverksamhet). Han betonade även att transparens, förutsägbarhet och trygghet krävs för att incitament för investeringar ska finnas, både för nät- och tjänsteleverantörer.

Men det viktigaste är dock användarna, om de inte uppfattar någon nytta med de nya tjänsterna har de inget värde. Ett av regeringens mål är att alla danskar ska ha tillräckliga kunskaper för att använda den nya infrastrukturen. Idag har 62 % tillräcklig eller god kunskap, men även bland 20-åringar är det 10 % som inte anser sig ha tillräckliga datorkunskaper. Ett annat av regeringens fokusområden är att alla danskar ska känna sig trygga när de använder infrastrukturen. Idag har 24 % av befolkningen e-certifikat, något som förväntas öka efter att ett nytt system införs i höst. Även behovet av tjänster (där myndigheter är drivande) och vikten av att använda tekniken för att minska vårt koldioxidavtryck nämns i den allmänna presentationen.

Dalibard på Orange/FT beskriver deras företagstjänster där de säljer virtuella sammankopplade affärsnät. Hennes presentation kan antingen tolkas som att företag ställer höga krav på sin kommunikation idag, eller att hennes kunder är krävande och jobbiga. Budskapet är dock att företag idag är helt beroende av Internet för att koppla samman sina olika kontor världen över och att de har höga krav på tillgänglighet dygnet runt, och snabbt vill kunna använda näten till många olika tjänster och applikationer.

Den grekiske ministern **Hatzidakis** talar allmänt om att bredband är hörnstenen i en modern ekonomi. Han talar om, och definierar konvergens som inklusion (digitala klyftan), snarare än någon form av konvergens mellan tjänster. Slutligen berättar han att de börjar med ett stort projekt för bredbandsutbyggnad, till stor del finansierad av EU:s strukturfonder.

Frågan om övergången till IPv6 har länge framställts som akut problematiskt, och ett möte av denna typ måste naturligtvis behandla detta kommande stora hot mot Internets tillväxt. Frågan diskuterades dock endast vid ett tillfälle under konferensen, och det var genom att placera **Geoff Huston** som talare i denna session.

Han argumenterade för att adresserna tar slut om 2.5 år, vilket begränsar tillväxtpotentialen för Internet. Det är något vi ha vetat om sedan början av 90-talet, och vi har löst problemet tekniskt, men ni (politiker, företag) har inte gjort något åt det hela. Inte heller är det någon som har några riktiga, faktiska planer på att göra det, utan främst några vackra ord om att det borde göras (vilket i viss mån återspeglas i den slutgiltiga överrenskommelsen). Han ifrågasätter om vi är så bra att vi kan fixa det här på bara två år nu när vi har väntat så länge?

Det är en fråga som normalt skulle föranleda beslut från regulatorer, att från datum X måste alla göra Y. Han anser dock att det vore dumt, eftersom det vore att gå precis tvärt emot det som är bra med Internet. Han anser att det är just att Internet inte regleras politiskt som gör att det fungerar, och efterfrågar därför mod från regulatorerna att inte lägga sig i frågan. Branschen kan

klara det alldeles utmärkt själva och därför bör politiker hålla fingrarna borta. Men visst tycker han att det ska bli spännande att se vad som händer.

Tarek Mohamed Kamel från Egypten talar om konvergens i U-länder. Ställer en del allmänna frågor kring vad konvergens egentligen är, i vilka dimensioner man ska se på det. Han talar allmänt om problemet av icke-latinbaserade texter. Avslutningsvis talar han om problemet med att användargenererat innehåll inte självregleras på ett bra sätt (dvs. att det finns ett behov att censurera).

Francisco ROS Peran från Spanien hävdar att konvergens måste betyda inklusion. Och att stater måste vara proaktiva i att försöka se till att ICT förbättrar för alla. I Spanien jobbar de med ökad penetration för att IT ska vara för alla, trots att man har många glesbefolkade områden.

Alejandro Hernandez Pulido från Mexico definierar även han konvergens som inklusion. Konvergens innebär att medborgare lättare än någonsin kan nå myndigheter. Han anser även att vi måste satsa på forskningsnätverk för att koppla samman forskare och möjliggöra e-learning. De har etablerat programmet e-Mexico för att föra in landet i *the Information Society*.

Även i denna panel fick en välrenommerad akademiker avsluta. Professor **Tim Wu** försökte även han vara lite mer frispråkig, genom att, förutom att redogöra för sitt andra besök på Kimchimuseet, leverera en kommentar, en princip och en förutsägelse.

Kommentar om konvergensbegreppet:

Jag har alltid trott att frasen konvergens inte nödvändigtvis är bästa sättet att förstå vad som händer. Det leder ibland till dålig förståelse vad Internet handlar om. Konvergens beskrivs ofta som att samma aktörer som haft tjänsterna tidigare, levererar samma saker fast på ett enhetligt sätt. Det är antagligen inte helt irrelevant, men inte det som är signifikant för Internet.

Marknadseffekten är mer intressant, att den öppnar upp för alla möjliga spelare. Vad som har ändrats är att vi gått från ett litet antal möjliga tjänsteleverantörer, till en marknad där vemsomhelst (typ) kan etablera sig på marknaden. Den aspekten är i min mening mer intressant.

The Internet revolution är huvudsakligen en historia om innovation, nya industrier som växer fram. Och det är minst lika viktigt som att du tittar på tv i din IP-anlutning istället för din kabel-tv anslutning. Det är skillnaden mellan en *openness viewpoint* och ett konvergensperspektiv.

En princip:

En sak regulatorer bör ha koll på är hinder för inträde på en marknad (*barriers to market entry*). Den mest relevanta faktorn för Internet har varit den låga inträdesbarriären, så om det är en sak man som regulator man ska titta extra noggrant på är det hur svårt det är att starta ett nytt företag. Marknaden vet bäst själv vilka framtidens tjänster är.

Den befintliga industrin betraktar framtiden som en svagt bättre version av nutiden. Tv, men med fler kanaler, och missar därför (helt naturligt) disruptiva tjänster som exempelvis Youtube. Konsumenten vill inte ha internetaccess för att de bryr sig om konvergens, de vill kontakta vänner och använda tjänster.

Och slutligen, en prediktion:

Min prediktion är att framtidens reglering av Internet inte har något här att göra med telekommunikationsregulatorer. Istället kommer den i allt ökande grad att regleras av

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

handelsavtal (*trade policy*). När jag öppnar min dator och loggar in på Skype eller Yahoo är det handel och tjänster, inte telekom. WTO är, även om de inte ännu förstår det, den viktigaste regulatorn av Internet.

Roundtable 3: Promoting Creativity

Den sista diskussion för dagen berörde kreativitet. Chairman **Jose Mariano Gago** inledde med att betona att kreativitet är ett intressant ämnesval och att viktiga frågor är governance, nätverksneutralitet och säkerhet.

Moderatorn **Wolfgang Balu** (editor-in-chief, zeit online) betonade i sin inledning att kreativitet är ett brett koncept. Något som behövs för nya former av socialt entreprenörskap, nya anställningsformer för bättre balans mellan arbetsliv och fritid samt gemensam kreativitet som behövs för att lösa klimatproblemet.

Åsa Torstensson inledde med ett anförande som belyste två frågor. Dels klimatförändringen och möjligheten att genom användning av teknik (som vi redan har) hjälpa till att adressera problemen. Som exempel nämndes en telekomoperatör som skurit ner sina utsläpp genom telekonferenser, och en transportbransch som minskat antalet tomma resor med bättre fleet-management. Statlig upphandling kan användas för att stimulera denna typ av lösningar.

Den andra viktiga frågan är problemet med bristen på kvinnor i IT-industrin. Om halva populationen lämnas utanför lämnas även hälften av alla bra idéer utanför. Det är en sorglig konsekvens inte bara för kvinnorna utan för kreativiteten som helhet. Därför måste vi lägga mer emfas på att inkludera kvinnor.

Om vi kan använda ICT på ett effektivt sätt kan vi få bättre miljö, och om vi inkluderar kvinnor får vi ytterligare idéer. Det är en win-win situation.

Ziga Turk (minister från Slovenien) pratar om Richard Floridas studier om den kreativa klassen, och hävdar att skolan måste stimulera till att tänka annorlunda. Barn föds kreativa, men skolan trycker in dem i ett visst tankesätt, och lär ut vilka lösningar som är rätt.

På moderatorns fråga om vad vi kan göra för att ta hand om kreativiteten svarar han att ”*Det beror på*”. Å ena sidan tappar vi (EU) 700 000 ingenjörer vars utbildning vi betalat som flyttar, å andra sidan säger OECD att vi ger rätt bra utbildning. Det är bra i grundutbildning, är hyfsat i en del universitet men det spricker på toppskiktet. EU har sagt att det behövs en reform. Samtidigt är universitet i EU autonoma organisationer så att förändringar måste genomföras i överrens-kommelse med dem.

Mohammad Nuh (Indonesien) definierar kreativitet som idéer vi inte haft tidigare. De måste skilja sig från alla andra idéer, men samtidigt vara genomförbara. Han talar allmänt om Internets möjligheter och styrkor – *anyone, anytime, any device*.

En annan person som lyfter fram klimathotet är **Eamon Ryan** (Irland). Han anser dock att det är lättare för små länder att vara mer dynamiska, speciellt när det gäller samarbeten med industrin. Han betonar att Irland har många it-företag som har forskningscenter på Irland vilka akademi kan samarbeta med för att utveckla banbrytande lösningar.

Naoyuki Akikusa (Fujitsu Limited) ser inte bara att IT kan bidra till att minska klimatproblemet, utan även kan förbättra sig själv genom att bli mer energieffektiv. Som exempel använder han att 90 % av all e-post är spam, vilket innebär att Fujitsu använder 25 % av sina 10 000 servrar till att bekämpa skräppost, något som kräver mycket energi. Ett annat problem är att folk inte stänger av sina datorer på natten, vilket även det leder till energiförluster.

Mitchell Baker från Mozilla foundation håller ett intressant anförande om kreativitet genom att berätta lite om hur den något ovanliga organisationen Mozilla fungerar (som bl.a. utvecklar webbläsaren Firefox). Organisationen är non-profit men konkurrerar samtidigt mot andra kommersiella produkter varför de ständigt måste förnya sig och prova olika saker för att överleva i konkurrensen.

Hon betonar kreativitetens mer problematiska sidor. Att den inte är magi och kommer gratis, utan uppstår ifrån motsättningarna mellan människorna, ofta just i samband med knepiga människor. Kreativa personer är ofta inte förutsägbara, de är svåra att styra, svåra att budgetera, planera, det kan se konstigt ut när det börjar komma resultat. Och problemet att styra och leda dessa människor, och att veta vilka förslag som egentligen är bra och inte. Lösningen är att prova mycket och se vad som fungerar. Hon sammanfattar hela processen i ett mycket kärnfullt citat: "*Creativity looks great, in hindsight.*"

Slutligen presenterar **Jong-Hoon Seok** (CEO Daum Communications) ett stort koreanskt socialt nätverk/forum på Internet – Aurora. Tjänsten Aurora är en diskussionsplats för politik och har idag växt till Koreas största Internetportal. Den har även blivit en aktiv del i policyskapandet eftersom viktiga politiska frågor diskuteras här.

Michael Gill från Fairfax business media (största utgivaren i Kanada) konstaterar att världen förändras, att vi får större möjligheter till interaktion. Det förändrar utgivningsbranschen, de är inte riktigt säkra på hur de ska utnyttja det hela ännu, men det är en spännande omvälvning.

I den efterföljande diskussionen ställs frågan vad man tror om Zittrains tankar om att Internet inte är lika öppet om 3-4 år? (*The future of the internet – and how to stop it*). Den enda som förefaller vara bekant med boken är Mitchell Baker som håller med Zittrain om att detta kommer att vara en utmaning. Hon anser att det mest är en slump att Internet är öppet. Och att förutsätta att det kommer att vara öppet är ett enormt misstag, det är därför vi har Mozilla, för att folk vill kontrollera webbläsaren. Det är helt naturligt att företag vill ta en del av nätet och göra den till sin. Det är inte ont och elakt utan naturligt. Det är därför en riktigt relevant fråga. Hon tror att det krävs många som strider för öppenheten.

Andra konferensdagen 18 juni 2008

Round table 4: Building confidence

Andra dagen inleddes med en session kring tillit. **Stephen Conroy** ("broadbandsminister", Australien) inledde med att konstatera att den ekonomiska utvecklingen har varit långsammare än vad de skulle ha hoppats. Över hälften använder Internet för att planera semestern, men bara 14 % för att betala den, och konstaterar genom detta att det förefaller finnas en brist på förtroende.

Vi har mycket att se fram emot i det framtida Internet, och därför måste vi (*global community*) hantera riskerna det innebär. Det handlar både om fysiska risker (kritisk infrastruktur) och brist på förtroende, identitetsstölder, illasinnad programvara, utsatta barn och andra svaga grupper.

Han använde analogin att köpa bredband vs. att köpa en motorcykel. För att framföra en motorcykel måste du ha körkort, vägarna är utformade för att vara säkra, det finns regler för hur vi beter oss, vägs skyltar och signaler som styr trafiken. Internet å andra sidan kommer utan instruktionsbok, är inte alltid tillförlitlig, säkerhetsfunktioner ofta avslagna, inga regler på motorvägen, kriminella som gömmer sig i buskarna och vägen är global så att det inte går att lösa inom en enskild ekonomi. Detta kräver samarbete över gränserna, något som OECD länge har insett och lyckosamt arbetat med för Spam, konsumentskydd och personlig integritet. Vi måste bygga vidare på dessa erfarenheter.

Vi behöver även samarbeten med industri för att ta fram bättre enheter, för som Lessig påpekade, vi rör oss mot en värld där mer och mer lag finns inbyggd i enheten (*embedded in code*).

Moderatorn **Michael Geist**, professor från Ottawa i Internet- och e-handelsjuridik kompletterar med att betona att det är en viktig fråga och att om vi inte tar hand om problemet riskerar Internet att bli ett negativt fenomen istället för ett positivt.

Förste panelisten **Juhan Parts** (Minister, electronic affairs and communications) redogjorde lite för hur de arbetade i allmänhet med e-förvaltning i Estland. Han betonade att internetvärlden är bra på att lösa problem, men listade fyra faktorer som han anser vara extra viktiga:

1. Lyckosam utveckling av ett mer säkert cyberspace kräver stor visdom från myndigheter, och balanserade åtgärder.
2. Vi kan agera katalysatorer i många frågor, men måste erkänna att stater enbart kan skapa möjliggörande miljöer (*enabling environments*). Civil society, företag och andra spelar en viktig roll.
3. Lockelser att reglera, förbjuda, kontrollera är farliga. Vi ska inte överreglera, vi vill ha en kontrollerad miljö, men vi måste lämna utrymme för företag och användare att vara innovativa och uppskatta Internet.
4. Samarbete mellan olika intressentgrupper och internationella organisationer är en nyckelfaktor i denna process. Både företag och stat har en roll i hur användarna uppfattar säkerhet.

Han nämnde även Estlands id-kortsprojekt som ett exempel på hur teknik kan förbättra säkerhet och konstaterade att eftersom användare har svårt att förstå vad de betalar, vad de får och hur saker fungerar på Internet bör tjänsteutformning ske med enkelhet i åtanke.

Gushan Rai från Indien ersätter sin chef och läser upp ett allmänt uttalande från denne vilken konstaterar att Internet är bra, förändrar världen och att kunskap blir en allt viktigare

produktionsfaktor. Indien har idag bara 70 miljoner internetanvändare och jobbar fortfarande mycket med att bygga telefonnät till byar även om de även etablerar en hel del fiber. Man siktar på att koppla upp 600 000 byar genom PPP-finansierade lösningar (public-private-partnership). I takt med att denna utveckling sker ser man mer och mer effekter av de säkerhetsproblem som finns, och man arbetar därför även med att sätta upp institutioner och organisationer för att arbeta med problem som personlig integritet, säkerhet och stabilitet.

Maud de Boer-Buquicchio (Deputy Secretary General, Council of Europe) beskrev EU:s arbete för ett säkrare internet. Som exempel nämnde hon det *Cybercrime treaty* som togs fram 2001 och idag är undertecknat av 47 länder som samarbetar och hon skulle gärna se att ytterligare länder införde liknande lagstiftning. Lagstiftningen är en form av lägstanivå, som gärna får utökas av de lokala länderna. Hon anser att brottsligheten inte enbart är ett ekonomiskt eller tekniskt problem, utan även ett demokratiskt problem och vill därför öka samarbete med andra organisationer och företag. De tre utmaningar hon ser är:

1. Identifiering och eliminering (*detection and supression*) av cybercrime. Tydligare lagstiftning som kriminaliserar illasinnade program, identitetsstöld etc. och fungerande verktyg för att se till att dessa efterföljs.
2. Uppmana alla länder att kriminalisera alla typer av övergrepp mot barn (*child abuse*) på Internet eftersom denna typ av brott frodas på nätet.
3. Förbättra kännedomen (*awareness*) om Internet. Hon nämner projektet Wild Web Woods som lär barn att använda Internet som en succé. (wildwebwoods.org, finns inte översatt till svenska).

Ivy Matsepe-Casaburri (Minister, Sydafrika) lyfte in det afrikanska perspektivet. Att de problem som diskuterats hittills är viktiga, men att Afrika har många andra grundläggande utmaningar än de som diskuterats. Afrikanska länder måste börja samarbeta för att bygga konnektivitet mellan länder och harmonisera lagar mellan länderna. Eftersom man generellt inte har tillgång till datorer i hemmet i Afrika sker mycket av utbyggnaden genom att internetcaféer byggs på olika platser för att erbjuda tillgång till både datorer och Internet. Att bygga kritisk infrastruktur är dyrt och kräver partnerskap. Han ser problem att skapa lagar eftersom världen ändras så snabbt att den inte är effektiv längre när den är införd.

Ett av de mer upprörda anförandena hölls av **Willemien Bax** (BEUC och Consumers International). Eftersom hon ansåg sig vara konferensens enda förespråkare som väger in konsumentperspektiv ville hon beröra detta perspektiv mer generellt när hon fick ordet. Det de arbetar mest med är att försöka införa det konsumentskydd som idag finns i *offlinevärlden* även till *onlinevärlden*. Det största kravet konsumentorganisationer ställer är att allt skydd som finns i vanliga världen även ska finnas i den digitala världen.

Exempel på detta är de användaravtal (EULA) som måste accepteras när vi konsumerar tjänster på nätet. Vi tvingas skriva under dem utan att diskutera dem och villkoren är i många fall orimliga. Villkoren kan sällan läsas innan produkten/tjänsten köps, de kan sällan skrivas ut och är svåra att läsa, språket är krångligt och texten ofta inte alls relevant för produkten. Alla former av ansvarsskyldighet skrivs bort, och villkoren skrivs ensidigt till fördel för producenten.

Därför ber de OECD-länderna att arbeta för att förbjuda kontraktvillkor som är orimliga, avtal som förbjuder att säkerhetskopior tas eller att produkten/tjänsten säljs vidare. Konsumenten bör kunna kräva att få del av avtalet innan man köper produkten och att dessa är skrivna på ett begripligt språk, samt att det är relevant och att man inte flyttar över risk på konsumenten.

Ett annat problematiskt område är de grundläggande garantirättigheter som gäller för fysiska produkter men mer sällan för elektroniska varor. Det genomförs runt om i världen visst arbete med detta, men det är inte tillräckligt och OECD bör titta även på detta.

En stor del av anförandet användes till att föra kritik mot det Franska EU-förslaget (som i Sverige motsvaras av Renforsutredningen) kring avstängning av Internetanvändare som misstänks bryta mot upphovsrätten. De anser att polisiära uppgifter måste skötas av polis och domstolar, att internetleverantörer inte kan bli tvingade att bevaka upphovsrättsfrågor. En avstängning är inte en proportionerlig åtgärd och kommer att drabba oskyldiga då en viss IP-adress stängs av. Dessutom är den övervakning som då måste göras integritetskränkande och innebär risker. Copyright måste stimulera till innovation, och idag är det olika undantag och begränsningar i olika länder. Hon uppmanar med enfasis OECD att uppmana EU att avbryta detta arbete, att OECD bör se till att mellanhänder inte kan göras ansvarig för det innehåll de förmedlar och betona lagstiftning som fastställer att ISP:er inte har rätt att titta i dessa dataströmmar.

Tu Yew Lui (Senior minister of state, Singapore) beskriver problemet genom att redogöra för Symantecs Internet Security Threat Report från april, och den OECD-rapport kring malware som nyligen släpptes. Han konstaterar att det råder en professionalisering, att det är en mångmiljardindustri och att det i allt högre grad är användaren som angrips eftersom de har svagare säkerhet än systemen.

Singapore har en övergripande strategi för arbetet de närmaste fem åren. Målen är att förstärka infrastrukturen, förbättra kompetensnivån, utbilda användare och öka samarbete med andra organisationer. Utifrån denna strategi har de skapat ett CyberWatch-center som övervakar dygnet runt och därigenom har kunskap om vad som händer och kan reagera på problem och attacker. De har även skapat en *awareness alliance* med företag och andra organisationer för att lära ut ett säkert beteende. Slutligen har de även satt upp ett *Society for Information Security Experts* för att stimulera till ökat kunskapsutbyte mellan experter. En del av strategin är således att inte bara skriva policyer utan faktiskt sammanföra människor och göra saker.

Slutligen noteras att man arrangerar Meridian'08 för att diskutera vidare hur infrastruktur och informationssäkerhet kan förbättra.

Udo Helmbrecht (Federal Office for Information Security, Tyskland) berättar om sitt arbete med digitala identiteter och signaturer. De arbetar dels med en ny form av digitala identitetskort med RFID-chip som också kan användas av myndigheter, baserat på samma teknik och krypteringsmetod som finns i det elektroniska passet. De arbetar nu med att bereda lagstiftning och genomföra pilotprojekt och räknar med implementation 2009/2010.

Dessutom arbetar de med ett *citizens protect project*, som innehåller en rad initiativ för att förbättra säkerheten för medborgare. Dels utvecklar det en ny e-postinfrastruktur med autentiserade adresser och utan skräppost, en tjänst som ska vara lika säker och sekretesskyddad som papperskommunikation. Övriga projekt innehåller en förenklad enhetlig identifikation på internet och ett system för långtidslagring av dokument som använts för kommunikation med myndighet. (Från mitt perspektiv förefaller projektet mycket, mycket, egendomligt, men det kan bero på framställningen utan att ha sett detaljerna.). Utvecklingen sker i form av PPP (public-private partnership).

Jennifer Stoddart, Privacy Commissioner i Kanada påpekar att det som gör Internet bra också gör det dåligt, och betonar behovet av att skapa förtroende genom global samverkan. Hon vill uppnå en grundläggande miniminivå för personlig integritet i hela världen, vilket dock inte

innebär att man har samma lösning överallt. När personlig integritet och säkerhet allt mer smälter samman blir informationssäkerhetsfrågor allt viktigare. Hon förordar även samarbete med icke-traditionella organisationer, som exempelvis anti-spamorganisationer.

Round table 5 - A Global Internet Economy

Den sista panelen var enligt ordförande **David A. Gross** tänkt att vara mer framtidsskådande, och hjälpa oss att fokusera på framtiden. Panelen modererades av **Vint Cerf** (*The man who needs no introduction*), vars något mindre formella moderering gjorde panelen något mer livlig.

Robert Crow (RIM/Blackberry) hade den kanske inte så förvånande inställningen att de kommande åren är de mobila enheternas år, när även de billigaste telefonerna blir internetterminaler. Han anser att detta inte enbart handlar om konvergens utan att det är en fundamental omdaning i hur vi använder Internet. Den mobila världen är inte bara en minimerad version av det vanliga internet utan en helt ny värld med oanade möjligheter.

David Cunliffe (IT-minister, Nya Zeeland) beskrev de speciella utmaningar Nya Zeeland har som ett ensamt land med långt till de närmaste grannarna. Med en låg befolkningstäthet och mycket berglandskap är det knepigt att bygga infrastruktur. Den läxa han anser att man kan lära sig från dem är att regulatoriska förändringar i form av avregleringar behövs för att stimulera spridning samt att den kommersiella marknaden trots det inte kommer att kunna ge bredband till alla, varför de har skapat ett bredbandspaket till landsbygden. För att täcka landets yta behövs en kombination av många olika teknologier, fiber, mobil, wireless och ibland även koppar. De försöker allokera stora mängder spektrum för att få igång trådlöst bredband.

Den digitala klyftan lyftes fram av **Suvi Linden** (minister från Finland). Hon anser att det måste samordnas med policy för att undvika att konstiga effekter uppstår som att fiber finns, men att last-mile saknas, eller att knutpunkter inte byggs. Även Finland förordar public-private partnerships inom de områden där marknaden inte är tillräcklig.

Mr. Ramadorai, CEO på Indiens stora IT-konsultföretag Tata talade allmänt om hur Internet blivit en marknadsplats för världens företag och att Internet förändrar många delar av vårt samhälle. Han tror att utvecklingsländer kan *leapfrog* med hjälp av ICT, som exempel nämner han att Indien får 8 miljoner nya mobilanvändare varje månad.

Från ITU presenterade **Hamadoun Toure** (Secretary General ITU) det arbete som de bedriver kring Internet. Han påpekade att det bara är 7 år kvar tills millenniummålen ska vara uppnådda och att tiden börjar rinna ut. Han anser att ITU har många goda exempel från samarbete de kan dela med sig av, och nämner bland annat en agenda kring *cybersecurity* där de försöker hitta ett gemensamt ramverk. Tillgång till, och möjligheten att skapa bör betraktas som mänskliga rättigheter, men hälften av världen saknar fortfarande dessa möjligheter.

Säkerhetsarbetet bör dock starta på lokal nivå, på samma sätt som vi lär barn att inte ta emot presenter från främlingar måste vi lära dem om beteende på Internet. Utbildningen måste börja hemma och fortsätta i skolan. Myndigheter måste även ta sitt ansvar och skapa CERT:ar. ITU hjälper utvecklingsländer att sätta upp denna typ av organisationer. Denna lokala lagstiftning bör dock koordineras globalt.

Dr. Paul Twomey (ICANN CEO) framhävde tre viktiga frågor för framtiden.

1. Ett enda interoperabelt fungerande Internet. Det fungerar idag, men vi kan inte ta det för givet i framtiden. Internet är den enda sant globala teknik som tillåter innovation i ändpunkterna och det är fundamentalt för alla som ansluter till Internet och vill få tillgång till all information bara genom att ansluta sig. Det är även nödvändigt för att ge entreprenören möjlighet till en global marknad.
2. Att OECD erkänner behovet av multi-stakeholder är mycket bra. Vi behöver i framtiden fortsätta med deltagande från många olika organisationer när vi utformar policyer.
3. Robusthet och stabilitet när infrastrukturen växer. Det är en nyckelfråga att vi lyckas skala upp Internet på ett bra sätt. Uppgraderingen till ipv6 må vara en teknisk fråga för detta forum, men den är viktig. Många OECD-länders internetoperatörer har blivit lite *fat and happy* och anser sig inte behöva det, problemen uppstår när deras kunder vill kommunicera med omvärlden som har ipv6. En annan fråga är implementeringen av IDN och skalningen av domännamnsystemet, något som ICANN jobbar hårt med tillsammans med IETF och andra. Det är dock viktigt att inse att det inte är internationella domännamn som drar trafik och skapar värde, det är internationellt innehåll. Internationella domännamn är dock intressant för att nästa grupp användare som inte pratar engelska ska kunna få nytta av Internet och en del i arbetet att överbrygga den digitala klyftan.

I Ryssland har man enligt **Vladimir Vasiliev** (Ryska telekomministeriet) klubbat en IT-strategi som strävar till att göra landet till en del av *the Information Society* år 2015. Internet växer snabbt i Ryssland, och man har idag 1,3 miljoner .RU-domäner (med andra ord nära dubbelt så många som .SE). Han hävdar att säkerhetsproblem är viktiga men bara kan lösas genom koordinering mellan alla länder och hoppas att detta möte ger en möjlighet att diskutera gemensamma lösningar.

Eftersom Ryssland ofta målas ut som ett av de länder där mycket av brottsligheten på Internet har sitt ursprung frågar Vint Cerf hur det står till med lagar för exempelvis spam i landet. Enligt svaret finns ingen specifik lag, däremot finns en annonseringslag som även gäller för Internet där personer kan söka *damage claims*. Det viktiga är dock att vi jobbar tillsammans eftersom det är en stor fråga för Internet.

Panelen höll sina tider och det fanns för omväxlings skull visst utrymme för en efterföljande paneldiskussion. Vint Cerf använde denna tid till att åter lyfta konflikten mellan ITU och Internetvärlden genom att föreslå att vi behöver ändra regleringen när vi går från specifika nätverk (telefon, tv, etc.) till generella nätverk som inte har egna applikationer utan bara flyttar data.

ITU anser dock inte att man kan jämföra Internet och telekommunikation. Det är som att jämföra vägar och bilar. De måste arbeta med varandra. Om jag ska bygga vägar måste jag veta hur stora bilarna är så att broarna håller. Det är så vi måste arbeta. Du ska inte jämföra telekom och internet, det går inte.

Enligt Hamadoun Toures (ITU) synsätt har Internet inte någon egen infrastruktur, utan är bara något som snyltar (*piggybacks*) på den befintliga infrastrukturen för telekommunikation. Och att kostnadsstrukturerna för Internet därför måste ändras, eftersom man helt plötsligt kan erbjuda VoIP utan att investera i nätverk, och någon måste ju betala för nätverket. Den grundläggande konflikten mellan ”netheads” och ”bellheads” har sällan varit så tydlig, och det var för mig förvånande att höra hur man i ITU resonerade kring detta trots att jag vet att konflikten som sådan föreligger.

Besök på närliggande IPv6-summit konferensen

Medan ministrarna sammanträdde smet jag in på den närliggande IPv6 Summit-konferensen för att höra mer om vad de diskuterade där. Trots att mötet låg i anslutning till OECD-mötet föreföll det huvudsakligen vända sig till tekniker och diskutera hur IPv6-implementering i praktiken går till. Det var ca 50-70 deltagare, majoriteten från Korea.

En japan pratade om hur långt man kommit med implementeringen, i Europa talas det ofta om NTT som en föregångare vad gäller implementering. Han berättade dock att de inte använder IPv6 på något nät som användare faktiskt har tillgång till utan enbart för den infrastruktur som de använder för att distribuera IP-tv som distribueras via multicast i separat kanal. JPNIC har nyligen släppt en rapport om övergången och MIC kommer att leverera en rapport i ämnet inom kort.

I Japan har man ställt ett krav på att alla myndigheters nätverk ska prata IPv6 i slutet av 2008, Korea har krävt att man ska vara förberedd för IPv6 i den utrustning som köps in av myndigheter sedan 2006, men införandet ska vara färdigt 2010. Ett intressant initiativ är att man införde ett *IPv6 Promotion Council* år 2003 som leds av en minister och arbetar med informationsutbyte, tidsplaner och strategier för att stimulera till uppgradering. Man har även en *awareness-plan* som innehåller aktiviteter för utbildning, konsultstöd, riktlinjer och regelbundna statusrapporter.

I Korea har de IPv6 på några av knutpunkterna men alla byter inte IPv6-trafik mot utlandet. För att stimulera användning har man även utvecklat en portal med gratistjänster som enbart går att nå via IPv6.

Hänvisning sker även till den nyläppta OECD-rapporten *Economic considerations in the management of ipv4 and in the deployment of ipv6*⁹, som framhäver att statens roll inte främst är att reglera utan främst att informera, använda internt och samordna och övervaka utvecklingen.

Den slutgiltiga deklARATIONSTEXTEN presenteras även:

"WE DECLARE that, to contribute to the development of the Internet Economy, we will: Facilitate the convergence of digital networks, devices, applications and services through policies that: Encourage the adoption of the new version of the Internet protocol (IPv6), in particular through its timely adoption by governments as well as large private sector users of IPv4 addresses, in view on the ongoing IPv4 depletion."

Avslutningsceremoni

Den avslutande ceremonin var full med tack- och gratulationstal som beskrev vilken stor framgång detta möte varit och hur viktig den underskrivna deklARATIONEN är.

Det som framhölls från dokumentet som skrivits under var:

- Internet kommer att ge positiva effekter, både ekonomisk, socialt och kulturellt. Internet bidrar till hållbar utveckling och förbättrar vår allmänna livskvalitet.
- Kreativitet kommer att främjas samtidigt som tjänster konvergerar och sammanfogas.

⁹ <http://www.oecd.org/dataoecd/7/1/40605942.pdf>

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

- Samarbete över gränserna stärks så att alla kan använda Internet i en säker och stabil miljö.
- Dokumentet *Future policies for the Internet Economy* var vårt bakgrundsdokument och kommer att vara en bra referensram när vi inför lokala policyer.
- Det räcker inte med en ny konferens om ytterligare tio år, detta arbete måste följas upp regelbundet och om tre år tar vi ett nytt beslut om hur vi går vidare.
- Vi måste få bättre förståelse för den roll internet har för ekonomiska drivkrafter, speciellt innovationsprocesser.
- Vi måste förbättra statistiksystemet så att vi får en serie indikatorer som vi kan använda för uppföljning. OECD mäter saker och jämför dem och drar slutsatser ifrån dem, och här behöver vi nya mätpunkter.
- Internet har blivit en generell infrastruktur för affärer som förbättrar konkurrensen och leder till gladare konsumenter.
- I Köpenhamn 2009 kommer vi att titta närmare på hur ICT kan användas för att möta klimathotet.
- Idag byggs många affärsmodeller kring bearbetning av personinformation, vi bör fundera på var vi drar gränsen för detta.
- Vi vill få ett större Internet, vi siktar på 1,3 miljarder användare. Det innebär fortfarande att vi saknar flera miljarder, men det är en spännande tanke vad som kan göras med så många anslutna. Det är ett ambitiöst mål.
- Det behövs fortsatt deltagande från olika intressenter. Vi måste gå vidare och börjar processen att formulera roller för Civil Society och Technical Community. Det finns saker länder kan göra själva, och det finns saker som inte kan göras utan aktivt engagemang från alla intressenter som har varit här.

Efter detta fick de olika intressentgrupperna möjlighet att redogöra för sina åsikter.

Affärsgruppen framhöll att:

- Vi måste förstå hur NGN kommer att fungera, det behövs investeringar för att ta hand om nästa generations krav.
- Intellectual Property Rights, IPR spelar en viktig roll i det här, och är viktigt att lagstiftningen fungerar.
- Säkerhet och integritet blir allt mer viktigt, behövs användarnas förtroende och tillit (*user trust* och *confidence*) till de nya produkter som kommer.
- Vi åtar oss (*committed*) att tillsammans arbeta med andra parter att adressera brottslighet på Internet, men på lång sikt är det utbildning och lagar som har störst effekt.
- Staters engagemang i denna fråga behövs av 4 anledningar. 1. För att se till att det finns incitament att investera. 2. För att se till att lagar efterlevs. 3. För att se till att marknadsdrivna standarder kommer fram. 4. För att se till att interoperabilitet med olika enheter garanteras.

OECD spelar en viktig roll i implementeringen genom neutrala faktabaserade rapporter om vad som händer. OECD har även en koordinerande roll och skapar konsistens mellan olika lokala regelverk genom att stimulera till dialog. Ni statuerar dessutom exempel för icke-medlemmar.

Civil Society påpekade att:

- Internet är inte en separat ekonomi utan är en del av andra ekonomier, och den är lika drabbad av förtryck och orättvisor. Vad kan vi göra åt dessa klyftor?
- Vi måste ha en integrerad approach. Internet måste bli mainstream, och implementeras i utvecklingsstrategier. Fattiga länder har ofta bistånds- och utvecklingsstrategier som hanteras separat från kommunikationsstrategier.
- Vi bör reglera infrastruktur så att användarnas intressen går före enskilda företags viljor. Kommer tillbaka till Vint Cerfs argument att reglering bör ändras från en vertikal till en

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

mer horisontell variant. Många policyanalyserare har föreslagit det, det hjälper oss att balansera frågor som nätverksneutralitet, öppenhet och skydd.

- Den fria och öppna karaktären på Internet idag måste bevaras.
- Det behövs former för multistakeholder-diskussioner, något som har funkade bra i IGF.

Internet Technical Community (genom Vint Cerf) redogjorde allmänt för det memorandum som hade arbetats fram av de tekniska organisationerna.

Efter detta följdes en handavtrycksceremoni och mötet avslutades.

Deklarationens innehåll¹⁰

Deklarationen är som man kan förvänta sig mycket allmänt skriven och vilka aktiviteter denna överenskommelse kommer att leda till i realiteten är till stor del beroende på hur texten tolkas och av vem. Det finns en stor mängd såväl positiva som negativa aktiviteter som kan motiveras utifrån denna överenskommelse.

Deklarationen slår fast att alla är intresserade av ett väl fungerande Internet, och att detta endast kan uppnås genom samarbete mellan politiker, den privata sektorn, det civila samhället (Civil Society) och Internetkollektivet (the Internet Community). Dessa organisationer ska jobba tillsammans för att se till att nätverken fungerar, och att användare skyddas.

Man slår fast att ICT kommer att stärka oss och förbättra livskvaliteten för invånare genom att ge mer makt till konsumenter, skapa en plattform för affärer, kreativitet, forskning. Man slår vidare fast att yttrandefriheten och fria informationsflöden måste skyddas eftersom de utgör en del av det demokratiska samhället.

För att nå denna nytta måste vissa utmaningar bemötas, med en lämplig balans mellan lagar, policyer, självreglering och konsumentupplysning. Utmaningarna innebär att öka användningen över hela världen, säkra kritisk infrastruktur och bemöta nya hot, stimulera till internetbaserad innovation, konkurrens och valmöjlighet för användare.

Trots att upphovsrätt inte diskuterats mycket under konferensen finns en tydlig skrivning med i slutdeklarationen att länderna är överens om att *Ensure respect for intellectual property rights*. Det konstateras dock även att ansträngningar att motverka upphovsrättsbrott måste kombineras med innovativa tjänster som motiverar kreatörer och rättighetsinnehavare att sprida sina verk på ett sätt som är bra för alla parter.

Länderna vill även främja Internetekonomin genom att införa policyer som främjar jämbördig konkurrens, bevarar Internets öppna, decentraliserade och dynamiska natur, frigör frekvensutrymme för bredband och stimulerar till investeringar. Det fastslås på flera ställen i texten att denna öppenhet och dynamiska natur är något som är en avgörande faktor för Internets framgång och fördelar och att konkurrens måste främjas på alla nivåer.

Vad gäller övergången till IPv6 konstateras att statens roll är att främja användningen, huvudsakligen genom att själva implementera det i sina egna verksamheter.

¹⁰ Texten finns på <http://www.oecd.org/dataoecd/49/28/40839436.pdf>

[Utkast, senaste versionen tillgänglig på <http://www.gorling.se/files/OECD-Seoul.pdf>]

För att bidra till kreativitet bör vi även i större utsträckning göra offentlig information inklusive forskningsresultat och vårt kulturarv mer tillgängligt i digital form. Lokalisering av innehåll i form av bättre stöd för olika språk bör främjas för att nå ut till nya användargrupper.

De delar av avtalet som beskriver hur tilliten bör ökas förespråkar förbättrat skydd av digitala identiteter och integritetsdata samt nationella och internationella samarbeten med olika former av organisationer för att bemöta säkerhetsproblem på Internet. Samarbeten bör ske med icke-traditionella organisationer men även mellan myndigheter vad gäller möjligheten att tillämpa den lagstiftning som ofta finns redan idag.

Behovet av forskning kring ICT identifieras även, både vad gäller forskning för att bemöta de ökande säkerhetsproblemen, så väl som både grund- och tillämpad forskning kring Internet i allmänhet.

Slutligen konstateras även att vi måste använda Internets potential för att möta klimatfrågan genom att effektivisera energianvändningen för att minska klimatförändringens effekter.

OECD inbjuds att utöka dessa mål genom ytterligare diskussioner med många intressenter och genom att analysera, mäta och utifrån detta ge ytterligare rekommendationer om vilka åtgärder som bör genomföras. Detta kräver utveckling av bättre mätsystem och djupare kunskap om sambanden mellan Internet och ekonomiska drivkrafter.